

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3777/2020
28.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милун Гајић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Радослав Савић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 789/19 од 07.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.04.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 789/19 од 07.05.2019. године и пресуда Основног суда у Крушевцу – Судска јединица у Варварину П 524/18 од 27.09.2018. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу – Судска јединица у Варварину П 524/18 од 27.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у износу од 593.065,42 динара, на име умањене вредности опреме за тов кокица, са законском затезном каматом од 15.05.2002. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у износу од 645.175,35 динара, на име плаћене закупнине, са законском затезном каматом од 15.05.2002. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у износу од 93.054,08 динара, на име увећаног улагања на одгоју јата у ..., са законском затезном каматом од 15.05.2002. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у износу од 160.875,00 динара, на име трошкова превоза концентрата на релацији ... – ... – ..., са законском затезном каматом од 15.05.2002. године до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у износу од 4.942.116,00 динара, на име измакле добити, са законском затезном каматом од 15.05.2002. године до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у износу од 5.850.067,50 динара, на име измакле добити, са законском затезном каматом од 15.05.2002. године до исплате. Ставом седмим изреке, обавезана је тужила да надокнади туженом трошкове

парничног поступка у износу од 189.000,00 динара, у року од 15 дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 789/19 од 07.05.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Крушевцу – Судска јединица у Варварину П 524/18 од 27.09.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 125/04 и 111/09 - ЗПП) који се у овом поступку примењује у складу са чланом 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је тужилина ревизија основана.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, тужилца је 17.02.2000. године закључила са Земљорадничком задругом „Плочник“ из Плочника уговор о закупу на одређено време у трајању од 5 година. Предмет уговора био је закуп нове фарме за тов јунади и зграде – кланице (изузев зграде ваге и утоварне рампе за стоку) са припадајућим плацем који чини целину до прилазног пута. Тужилца је уговор закључила са намером да у закупљеном објекту обавља делатност това пилића. Због тога је 01.03.2000. године са Предузећем „Техноопрема“ из Зрењанина закључила уговор о испоруци и монтажи технолошке опреме за тов пилића, по спецификацији датој у прилогу уговора, а 10.03.2000. године, а од Предузећа „Живинарство“ из Крчевца купила 4000 одгојених родитељских кокица и 450 певаца одређене расе, које је продавац требало да испоручи у периоду од 15. до 20.04.2000. године. Земљорадничка задруга „Плочник“ из Плочника је 09.03.2000. године закључила и са туженим уговор о закупу истих непокретности, а 22.03.2000. године поднела је тужбу са захтевом да се утврди да је тужилца извршила сметање државине тако што је 13.03.2000. године неовлашћено ушла у посед објеката на парцелама .., .. и .. КО ... и 01.04.2000. године започела изградњу објеката на тим парцелама. Овај поступак је окончан правноснажним решењем П 175/2000 од 29.06.2000. године којим је такав тужбени захтев одбијен. Тужилца је 20.12.2000. године против туженог поднела тужбу за сметање државине извршене 11.12.2000. године обијањем катанца на улазним вратима и уласком у посед објеката. Парница је окончана правноснажним решењем П 540/2001 од 07.11.2001. године, којим је тужбени захтев усвојен. У току те парнице Земљорадничка задруга је 17.01.2001. године поднела тужбу за утврђење ништавости уговора о закупу којег је 17.02.2000. године закључила са тужиљом, и ту парницу је изгубила јер је правноснажном пресудом П 55/01 од 05.03.2001. године тужбени захтев одбијен. Тужилца је 17.12.2000. године са ВВ закључила уговор о закупу дела објекта у месту ..., на одређено време у трајању од 9 месеци, ради смештаја кокица.

Полазећи од овако утврђених чињеница, првостепени суд је одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, тужилца је била у уговорном односу са Земљорадничком задругом, а не са туженим и није доказала да јој је тужени на било који начин проузроковао штету, тим пре што је он поступио по решењу о сметању поседа П 540/01 од 07.11.2001. године и напустио објекте тако да је тужилца имала могућност да настави радове на пословима това пилића. Осим тога, тужилца није доказала ни да је

претрпела штету, због чега нису испуњени услови прописани чланом 189. став 1. и 3. и чланом 190. Закона о облигационим односима да би јој се штета надокнадила.

Другостепени суд је прихватио разлоге нижестепеног суда, налазећи да нису основани жалбени наводи о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП.

Оваква одлука се, по налажењу Врховног касационог суда, за сада не може прихватити као правилна. Основано се изјављеном ревизијом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП и на изостанак јасних разлога о одговорности туженог за штету коју тужила потражује, њеном постојању и висини.

Тужила у овом спору тражи накнаду материјалне штете – стварне штете и изгубљене користи. Тужбени захтев заснива на тврдњи о деликтној одговорности туженог из члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, његовим противправним радњама сметања поседа којима је онемогућена да обавља делатност у простору узетом у закуп од Земљорадничке задруге. Дакле, тужила свој захтев за накнаду штете од туженог заснива на тврдњи о постојању вануговорне одговорности туженог, због чега су нејасни разлози нижестепених судова да тужбени захтев одбију са образложењем да странке нису у уговорном односу.

Према стању у списима, тужила је била у закупном односу са Земљорадничком задругом по уговору од 17.02.2000. године. На основу тог уговора тужила је ступила у посед закупљене непокретности, због чега је правноснажно одбијен тужбени захтев закупаваца да га је тужила сметала у њиховој државини. Тужени је са Земљорадничком задругом за исте непокретности закључио уговор о закупу од 09.03.2000. године и након тога сметао тужилу у поседу, и то: 05.04.2000. године (правноснажно решење П 200/2000 од 27.06.2000. године) и 11.12.2000. године (правноснажно решење П 704/2000 од 07.11.2001. године). Зато нису јасни ни разлози суда о недоказаности радњи којима је тужени онемогућио тужилу да обавља делатност у закупљеном простору.

Тужила је током поступка предлагала доказе о постојању и висини штете које првостепени суд није извео, па зато није прихватљив закључак судова да те чињенице нису доказане. Такав закључак може се донети када тужилац уопште не предложи доказе или када то учини, али се на основу изведених доказа и након њихове оцене не може са сигурношћу утврдити постојање и висина штете (члан 223. став 1. ЗПП).

Из наведених разлога, пресуде нижестепених судова су морале бити укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу, првостепени суд ће отклонити уочену битну повреду одредаба парничног поступка и извођењем предложених доказа, а затим и њиховом оценом, утврдити постојање одговорности туженог за предузете радње којима је, по тврдњи тужиле, била онемогућена да обавља делатност тога пилића у закупљеним објектима, постојање и висину тако настале евентуалне материјалне штете.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић